

TRIBUNA

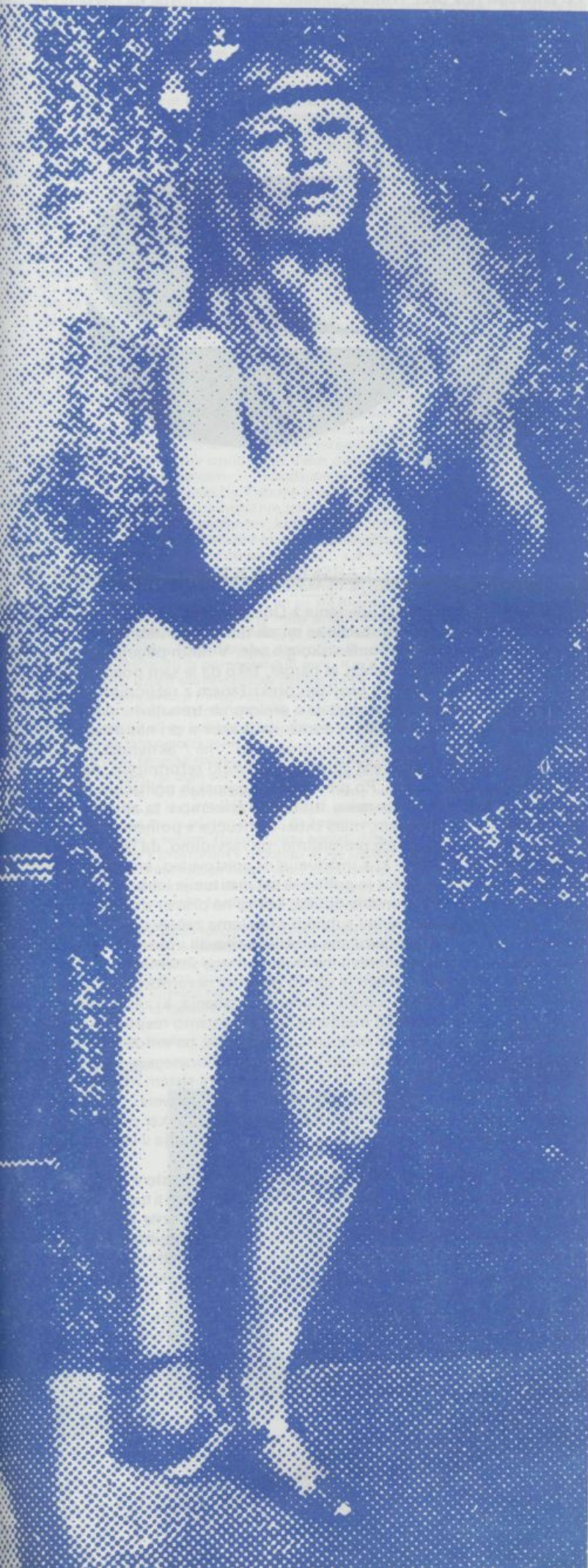
ŠTUDENTSKI LIST

ŠT. 11

LETNIK XXI

LJUBLJANA, 21. JANUARJA 1972

CENA 1Ndin

Svoboda, ki je le za pristaše vlade in za člane partije — čeprav je njihov o število ne vem kako veliko — ni prava svoboda. Svoboda je Svoboda tistih, ki mislijo drugače.

(rosa luxemburg)

MY LIFE IS MY REVOLUTION

Tribuna je v krizi. V krizi je delo uredništva. V krizi je naša dobra volja in naš delovni elan.

To pa ni tista kriza, o kateri nam govorijo politična vodstva z univerzitetnim komitejem na čelu. Tudi dvojna prepoved je bolj znak nezrelosti sodišča kot pa urednikov.

Problem Tribune je v tem, da se ne more osvoboditi logike, proti kateri se vseskozi zagrizeno bori.

Tribuna je v letu in pol prešla pot do angažiranega, opozicijskega časopisa, ki pa je ohranil v sebi klasično politično strukturo. Enako se dogaja s sedanjim ljubljanskim študentskim gibanjem.

Pristali smo na točki, nekoliko levo od uradnih struktur na univerzi in še mnogo bolj levo od slovenskih političnih struktur. Tako smo začeli, in to našo pozicijo smo uspeli precej utrditi. Postali smo majhen center moči, in do neke mere je ta očitek upravičen, manipulirali s študenti, jim neprenehoma kazali drugo plat medalje, napakali gnolost institucij, razkrivali našo čistost in poštenost — skratka, nastopali smo s klasičnih revolucionarnih pozicij, kot že toliko študentskih in drugih levih gibanj pred nami. Marljivo smo delali v partiji, jo skušali spreminjati, po cele večere smo posedali na sestankih univerzitetnega komiteja in skušali prepričati Gojka Staniča o našem prav. Dolgo, predolgo smo se ukvarjali z idejo „gverilskega pohoda skozi institucije“, in ostali vedno praznih rok.

Govorimo in razlagamo čiste misli o radikalni spremembi v tej družbi, o kateri nenehno govorimo, da je gnila in nesocialistična. To radikalno spremembo z besedami neprenehoma tudi izvajamo, smo veliki verbalni revolucionarji. Tega nas je nekoliko sram, in zato pozivamo k akciji. Zasedli smo fakulteto in imeli nekaj demonstracij. Beseda je meso po ostala.

Ostali pa smo pridni študentje, ki smo ponosni na svoje dobre povprečne ocene (najboljše ima glavni urednik), v politiki smo sicer levi, pa vendar še trdno v sferi partije in našega političnega sistema. Spoštujem o norme lepega obnašanja in fer politične borbe, kot otroci se veselimo, če nam v univerzitetni komite uspe zrinuti tri naše ljudi ali pa če preliščimo izvršni odbor skupnosti študentov, da sprejme stališče, ki je pogodu nam. Po sestankih pa se zberemo v Riu in s kozarcem v roki razkrinkamo vse slovenske politike. Delamo se norca iz policajev, ko pa smo povabljeni na Rimsko cesto, smo zelo prijazni in pomagamo Čelik u po vseh svojih močeh. Kajti moramo ostati spodobni in korektni, sicer bomo, kot mi razlagajo doma, izgubili moralno pravico do kritike.

V pravilnik smo celo sprejeli klavzulo, da je lahko urednik Tribune samo redni študent.

Vse to je kriza Tribune. Sistem, proti kateremu smo povsem razumsko zavzeli nasprotno stališče, nam omogoča prijetno eksistenco. Nihče nas ne preganja. Kot uredniki smo si celo dobili nekakšno avreolo herojstva. Brucke si nas spoštljivo ogledujejo, politiki razpravljajo o nas, zavedamo se svoje pomembnosti. Ni nam hudega. Postali smo del tega sistema, etablirana opozicija. Nismo fizično ogroženi, svoje duhovne ogroženosti pa se še niti prav ne zavedamo.

Oblasti sicer ne marajo in se zanjo konkretno ne borimo, smo pa daleč od vratu vključeni v oblastnaborilsko logiko. Smo karta, na katero se da igrati. Na račun logike, v kateri živimo, si je že marsikdo pomagal.

Iti moramo v parlament, je rekla Roza Luxemburg, samo ne tako kot mi, ki v tem parlamentu skušamo izboriti prevlado svojih stališč. Na vsakem sestanku preštujemo ljudi, ki se bodo postavili za nas in nas podprli. Iti je treba v parlament samo zato, da razgali njegovo logiko, njegovo dokončno brezizhodnost. Ker vse drugo je že vključevanje v igranje, preštevane adutov.

12345678

V svoji leto in pol trajajoči ekspanziji je Tribuna prišla do roba. Do roba stare logike. Naprej več ne moremo. Lahko se samo ponavljamo, brez prave potrebe, potrebe zunaj in v nas. Najbrž ta kriza še ni jasno vidna, naklada nam narašča, med študenti je vedno več simpatij, politiki nas še vedno tolerirajo.

Samo vsega je dovolj. Dovolj je laži okoli nas, na katere molče pristajamo. Dovolj je resnic, ki jih nihče na glas ne pove. Dovolj je laži o našem revolucionarstvu, o naši zavezanosti marksijanski misli, ki je ni. Ni kakršne revolucije ni, v imenu katere bi delali. Dovolj je tega, da se na sestankih nasmihamo drug drugemu in se trkamo po čelu, ko pa govorimo, smo prijazni in konstruktivni. Dovolj je tega, da skušamo Gojka Staniča pobiti z njegovo lastno logiko. To je ponižujoče zanj in za nas. Dovolj je tega, da prosim urednike, naj ne pišejo preveč besed, kot kurc in pizda. Zakaj se bojimo katoliške slovenske logike! Zakaj smo na sodišču vsi fini in protokolarni? Dvakrat je bila Tribuna na sodišču. Obakrat je bilo sojenje čista farsa, sodniki pa birokrati in njihova sodba znana že vnaprej. Mi pa, čisti in podobni, smo jih skušali prepričati o svojem pravu. Na univerzitetnem komiteju sem bil javno pohvaljen, ker sem se pametno in zrelo obnašal na sodišču. Zakaj! Sodišče je bilo teater, sam o mi smo igrali vlogo neumnega Jurčka, tožilec pa se nam je smejal v pest.

Moje življenje je moja revolucija, pravijo v Ameriki. To morda razumemo, ni nam pa še prišlo v zavest, ni še postalo naša eksistenčna nuja. Klasično revolucionarstvo, verbalna onanija. Vse kar smo do sedaj naredili, bo figo vredno, če ne bomo šli naprej. Edini naš izhod, tako Tribune kot nas samih, kot komunistov, je samo popolna odkritost in doslednost. To je politični samomor, pravijo. Seveda, to je politični samomor. Če bomo dosledni, se bomo politično onemogočili, ne bomo dobili več treh ljudi v univerzitetni komitej, pogruntali nas bodo, nič več ne bodo prijazni, ne bo več političnega dialoga. Za zdaj nas imajo za leve radikalce z rahlo primesjo anarhizma, potem pa bomo naenkrat anarholiberalni norci, neresni, neodgovorni, zlobni, antisocialistični, neevredni dialoga in še marsikaj. Samo, zakaj se tega bojimo, zakaj se bojimo prekletstva politikov? Vemo in pravimo, da je politika umazana, nečedna in nepoštena. Kaj še iščemo v tej politiki? Konkretno te politike ne bomo mogli nikoli spremeniti, lahko se vanjo samo vključimo. Lahko smo v njej Don Kihoti poštenja kot konkretno Matevž Krivic, lahko se gremo zagrenjen cinizem kot Saksida, samo, kaj naj s tem počne mo?

Moje življenje je moja revolucija. Toliko omenjani radikalni prelom moramo začeti v sebi, v Tribuni. In če bomo zato prepovedani, če nam bodo ukinili dotacije, če nas bodo vrgli iz uredništva, kaj potem? Mar se bomo za vsako ceno borili za obstoj nečesa, v kar ne verjamemo! Požvižgam se na časopis, v katerem je treba zaradi fizičnega obstoja žrtvovati zdaj ljudi, zdaj članke, zdaj svoje prepričanje.

Prav gotovo ni najvažnejše, kolikim govoriš, ampak kaj govoriš. Moje življenje je moja revolucija. Predvsem moraš govoriti sebi.

Jaša Zlobec

Tribuna – Izdaja IO SŠ LVZ – Uredništvo in uprava: 61000 Ljubljana, Trg revolucije 1/II – Telefon 21-280. Tekoči račun: 501-8-78-I. – Rokopisov ne vračamo – Tiska DDU, Ljubljana, Parmova 39 – Poština plačana v gotovini. Letna naročnina 25 Ndin. Tribuno urejajo: Franko Adam, Mladen Dolar (glavni urednik), Milan Jesih, Vladimir Simič, Darko Štrajn, Mladen Švarc, Bora Zlobec (sekretar redakcije in lektor), Jaša Zlobec (odgovorni urednik). Tehnični urednik: Tomo Podgornik Fotografije: Drev Franc Stalni sodelavci: Milan Dekleva, Jure Detela, Jože Konec, Pavel Kristan, Andrej Medved, Jure Mikuž, Jernej NOVAK, Lado Planko, Marjan Pungartnik, Janez Štergar, Tomaž Salamun, Cvetka Tot, Milenko Vakanjac, Peter Vodopivec, Tomaž Wraber, Vinko Zalar, Pavle Zgaga, Aleksander Zorn.

STALIŠČE SVETA TRIBUNE OB ZAPLEMBI 9. ŠTEVILKE TRIBUNE

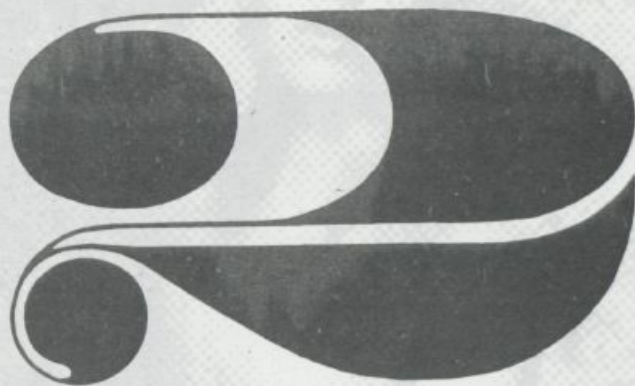
Svet Tribune meni, da članek Adama Franka: Univerzitetni komitej med CK in študentsko levico ter pojavi slovenskega neostalinizma ni napačen na ZK kot „vodilno silo“ delavskega razreda, kot to trdi obtožnica, ampak je mišljen kot kritika odnosov nekaterih organov ZK. Ob tem dialogu bi bili pristojni razsojati, menimo, predvsem partijski forumi. To je polemičen članek. Kritika je resda shematična, posplošena in na nekaterih mestih neargumentirana, vendar gre za polemiko, ki ji ni mogoče pripisovati apriorne tendenčnosti. Ocenjujemo, da je bil članek namenjen predvsem kritičnemu razmišljanju o odnosih znotraj ZK, in da končne sodbe o tem ne more izreči sodišče. Mislimo, da je s tem narejena slaba usluga ZK, ker niti UK niti CK najbrž v tem primeru ni treba braniti s sodiščem. Menimo, da za dejna in politična razčiščevanja takih vprašanj obstojajo predvsem drugi družbeni in politični forumi v ZK, SZDL in Zvezi študentov.

Ljubljana, 28.12.1971

v d. predsednika
M. Vakanjac

STALIŠČE IO SŠ LVZ O TRIBUNI

IO SŠ LVZ ocenjuje dosedanje prizadevanje Tribune kot pozitivno v smislu obveščanja in politizacije študentske populacije. Obenem ugotavlja, da je enostranska usmerjenost koncepta uredništva privedla do ne katerih nezaželenih napak. Zato resno priporoča razširitev koncepta na nadaljnega dela in kroga aktivnih sodelavcev ter apelira na študente in vse zainteresirane, da so aktivneje vključujejo v delo pri študentskem tisku. Menimo, da je bilo posvečeno premalo pozornosti problematiki kot je na primer vprašanje študija in univerze, socialno ekonomsko vprašanje, študentski amandma itd. Zato nosita odgovornost tako Svet Tribune, kot uredniški odbor, ki nista bila dovolj samoiniciativna, da bi bila ta problematika polnovredno obravnavana. IO bo na Skupščini SŠ LVZ predlagal nov Svet Tribune, nikakor pa ne bo pristal na pavšalno kritiko. Kakršni koli represivni pritiski na Tribuno in na vse študentsko gibanje bi pripeljali do nezaželenih rezultatov in razvrednotenja našega dosedanjega pozitivne dejavnosti.

PROTI PERVERZIJI LEVIČARSKÉ PAROLE

Zaradi nesprejemljivega opletanja z Dutschkejevo parolo o potrebi po dolgem maršu skozi institucije se mi ob tem zdi potrebno odpreti nekaj vprašanj, ki zadevajo študentsko gibanje. V naših pogojih je prihajalo do vseh mogočih tolmačenj te parole, tako da je sam pojem „marš skozi institucije“ obvisel v prostoru prekrizanem z različnimi interesi.

Ta levičarska parola, ki je nastala v prelomnih trenutkih nemškega študentskega gibanja, nikakor ni pomenila (kakor si pri nas predstavlja jo tisti, ki so zainteresirani za „konstruktivno“ in / aktivnost študentov) vključevanja študentskega gibanja v sistemski reformizem, pač pa nekaj povsem nasprotnega. Po predstavah slovenskih političnih romantičnih realistov je dovolj, da nekaj študentov zrinemo v to ali ono institucijo; s tem je, po njihovem, marš skozi institucije v polnem teku.

Če to parolo podrobneje premislimo, pa razvidimo, da lahko marš skozi institucije le tisti, ki z institucijo ni poistoveten, ampak je človek vedno zunaj nje. Tako je pohod skozi institucije lahko tudi navidez povsem izveninstitucionalna oblika, kot so na primer demonstracije, kajti v tej obliki zainteresirani subjekti praviloma zahtevajo od institucionalnega sistema rešitev določene problematike ali v skrajni instanci temeljno spremembo ali odpravo institucionalnega sistema.

Vsak institucionalni sistem je vedno prisotna nevarnost uveljavitve zaprtih družbe z represivno logiko. Študentska gibanja, ki zaradi svoje osrednjene orientacije (odpraviti meščanski red s svetovno revolucijo) nikoli ne morejo biti vključena v meščanske institucije, pa vendar živijo v njej, da ne smejo mirno prenašati skozi institucije etabliranega reda, ampak morajo skrbeti NAJMANJ zato, da je institucionalni sistem nenehno objekt njihove kritike, da bi ne ustvarjal vedno hujših perversij. Tako morajo na nek način vnašati svoj nemir v same institucije, kar pa še zdaleč ne pomeni nujno fizično prisotnost pripadnikov gibanja v vseh institucijah.

Toda tu je prisotna še ena dimenzija. V obstoječi sistem vključena univerza daje kadre temu sistemu. V situaciji, ko so institucije relativno zaprte, mladi kadri pogostokrat ne najdejo niti ustrezne komunikativne forme za spreminjanje institucionalnega sistema. Njihova eventualna revolucionarnost iz študentskih let se v zaprtim institucionalnem sistemu spremeni v sprejemanje danega, ker sicer kaj lahko doživi izobčeneje. (Lahko si mislimo, kakšen učinek more imeti tak sistem na tiste, ki nikoli ne okusijo tako imenovane akademske svobode.) Smisel marša skozi institucije je torej v tem, da institucije prenehajo biti prostor razkrojanja človeških osebnosti. Marš skozi institucije more biti samo brezkompromisno odstranjevanje odtujene moči institucije nad človekom.

darko štrajn

Che je mrtve, Mao tako tako že paktira z ameriškimi imperialisti, torej pišem Vam, in na tem svetu edini preostali pravim revolucionarjem. Pišem Vam v zvezi z deseto številko Tribune, ki jo je Vaš kolegij izvolil izdati. Takoj Vam moram povedati, da sem od takrat, ko ste organizirali na PF tribuno o Tribuni, redno odtrgoval po IND za vaš cenjeni list. Priznati Vam namreč moram, da nisem naročnik Tribune. Celo več, moj greh je veliko večji, kot je na prvi pogled videti. Verjemite mi, potrebno je bilo veliko truda, da sem si priboril status ne-naročnika Tribune. Težava je bila v tem, da je bila ob mojem vpisu v letnik letna naročnina za Tribuno eden izmed pogojev. Z moje strani je bilo potrebno veliko prepričevanja, da sem se rešil te raritete, tega bisera med biseri žurnalistične literature. Celo zlagati sem se moral. Povedal sem, da je moj sostanovalec že naročen na Tribuno, ter da bi bilo nepotrebno, da se še jaz naročim. Ne vem, če se zavedate, ampak dejstvo je, da se na takšen ali podoben način na večini ljubljanskih fakultet, posebno med neizkušenimi bruci, regrutira veliko številno Tribuninih naročnikov. V vsake m primeru to ne majhno število „hočeš, nočeš – moraš“ naročnikov vašega lista precej pripomore k imponantnim statističnim podatkom o prodaji, na katere ste tako zelo ponosni.

No, vrnimo se na tribuno o Tribuni. Nestrpno sem pričakoval, da bi v Vašem listu zasledil poročilo o tem dogodku. Resnica je, da ste Vi predlagali, da bi nekdo, ki še ni povezan s Tribuno, napisal poročilo o debati, ki je bila na pravni fakulteti. Tega se nisem lotil iz preprostega razloga: ker se zavedam prednosti, ki jo imate pred menoj kot izdajatelji. In ker se ne nameravam spuščati v maratonske polemike, sem počakal na Vašo interpretacijo. Niste me razočarali. Resnici na ljubo, ni bilo tako grobih neresnic oz. po domače povedano laži, podobnih tistim, ki jih je uporabil Vaš stalni sodelavec Pavel Kristan takrat na PF. Verjetno se spomnite, da sem ga zaprosil, naj bi v kratkem ustno podal svoj koncept poročila o poteku diskucije. Po dolgem nebitnem uvodnem delu je tov. Kristan začel konkretno poročati, in „citiral“ enega izmed diskutantov. Vsem, ki so slišali oba, je bilo jasno, da je Pavel Kristan pripisal diskutantu, ki ga je citiral, misli, ki jih ta sploh ni izrekel. Tu sem ga prekinil in rekel, da „na takšen način, z izmišljanjem in adaptiranjem tujih izjav po svojem okusu, ne more objektivno poročati.“ Glo boko sem prepričan, da je objektivno poročanje predpogoj za vsakogar, ki se na merava resno ukvarjati z novinarstvom. Kasneje se angažirani novinar lahko spusti v subjektivno komentiranje, toda le na podlagi resničnih dejstev. V člankih Mladen Dolarja in Franka Adama tako hudih misprezentacij ni bilo. Moram pa navesti besede nekoga med vami, ki je rekel: „Tudi delna informacija je pravzaprav dezinformacija.“ Omejil se bom samo na enega izmed primerov, čeprav jih je bilo več. Med debato na PF je bilo zastavljeno vprašanje prientacije nekaterih Vaših urednikov. Konkreno, Vladimir Simić je na sestanku drugega letnika PF izjavil, da funkcije v študentski organizaciji ne more sprejeti zato, ker je po prepričanju anarhist, in tako ne more opravljati funkcije, ki temelji na sistemu. Padlo je vprašanje, če sta on in redakcija orientirana v tej smeri. Jasnega odgovora ni bilo in tudi nihče se ni trudil, da bi se od kategorizacije anarhista distanciral. Ne registrirati tega dela diskusije se mi zdi delna informacija in resna napaka Vaših člankov. Novoletne želje izpod peres Vaših urednikov („iskreno vse najboljše vse m anarhistom, kriminalcem...“) dodajajo že znanim še nekaj novih pomislekov. Sedaj pa, če sedijo v redakciji Tribune anarhisti in uporabljajo ta list med drugim za propagiranje svojih anarhističnih stališč, nikakor ne more biti NJHOVA Tribuna glasilo ljubljanskih študentov, ker le ti niso anarhisti. S te strani gledano se mi vprašanje, ali Tribuna „izraža hotenja in ideologijo celotne študentske populacije“, sploh ne zdi tako „močno stereotipno“, kakor to trdi Vaš urednik Franko Adam.

Kar se tiče besed „jebemti“ in podobnih: ali mislite, da vulgarnosti, ki jih tiskate, manifestirajo vaš radikalizem, ali pa ste mnenja, da je ta del našega jezikovnega zaklada zapostavljen, in mu je treba priboriti mesto, ki naj bi si ga zaslužil? To, da tiskate tudi angleški SLANG, je najbrž odraz Vašega prizadevanja za izboljšanje študentov na filološkem področju. Predlagam Vam, da se angažirate pri kopiranju fotografij iz pornografskih revij. Kako bi šele to bilo radikalno! Mnogi oče babil tisti izmed soudeležencev debate na PF, ki je izjavil, da mu je Tribuna všeč, ker si njeni avtorji mnogo upajo in ker stojijo za tistim, kar objavljajo, še bolj zadovoljen s svojim listom. Sicer ne vem, če je omenjeni tovariš mislil na takšne „neustrašnosti“ ali na kakšne druge. Če gre za kaj drugega, bi bil lahko tudi razočaran, Vi pa lahko poizkusite.

To bi bilo, cenjena redakcija, samo del tistega, kar bi se dalo napisati. Ker je moj čas omejen, ne bom več dosti pisal. Prosim, da članek v celoti in v avtentični obliki objavite. Če tega ne boste naredili, boste negirali svoje izjave, ki ste jih dali na PF. Res je, da je članek malo daljši, vendar se Vam ni treba izgovarjati s prostom, ki ga imate očitno dovolj. Sklicujem se na že omenjeno deseto št. Tribune, v kateri ste s svojimi fotografijami zavzeli dobro četrtino prostora. Tako ne ekonomiziranje s prostorom v časopisu je res radikalno! Format teh fotografij ta kim velikanom slovenskega tiska najbrž tudi ustreza? V trenutku, ko to pišem, ne morem pozabiti omalovažujočih besed Vašega stalnega sodelavca Jožeta Konca, ko je govoril o svojih študijskih kolegih, ki delajo pri RTV Ljubljana, Delu itd.

Pošiljam Vam svojo fotografijo (moja hipokrizija je razprostrta samo na 3X4 cm) in Vas prosim, da zraven objavite naslednje besedilo:

Želim vsem ljudem, ki so v tem čudnem življenju zgubili kompas, da bi ga našli v letu 1972. Srečno novo leto želim tudi anarhistom, dokler ne zganjajo anarhije, kakor tudi kriminalcem, dokler ne počno kriminala, ter posebej sestričnima Anici in Treziki iz Gornjih Slaveč.

Brez spoštovanja
Drago Vratuša, študent ekonomije

P.S.S pozdravom „brez spoštovanja“ se hočem vsaj malo vključiti v Vaše radikalne sheme. Ne bodite užaljeni, ker tudi do marsičesa Vi nimate spoštovanja. Konec koncev imamo vsi pravico do svojega mnenja.

Uredništvo in uprava Tribune sta na svojem sestanku dne 9.1.1972 sprejela sklep, da se študentu Dragu Vratuši podeli enoletna BREZPLAČNA naročnina, ki stopi v veljavo takoj.

Uredništvo in uprava

VEŠ, ŠTUDENT, SVOJ DOLG

LADJA ŽIVLJENJA PLOVE PROTI TOKU
PLANKTON POTUJE S TOKOM

Prišlo je, da ne morem več molčati. Izrečenih je bilo preveč besed, v preveč smeri, pa tudi kar tjavendan. Pa bo brž kdo rekel: vsak ima svoj prav. Ni res! Mnogi se premalo trudijo ali pa se sploh ne trudijo, da bi si ta svoj prav ogledali z več strani in se zavedli, da obstajajo tudi resnična kolektivna občutja, mišljenja.

Najprej gre za Tribuno. Marsikdo ji očita zaprtost in tematsko ozkost, ampak jaz verjamem uredniku, ki pravi, da člankov, ki bi jih pisali nestalni sodelavci, s koraj ni. Zakaj? Kdo le brani pišočim ljudem (ki so jih tribunaši ne le enkrat vabili k sodelovanju) izražati svoj vznemirjujoči danes? – Mislim, da predvsem mnogi neutemeljeni zunanji in notranji predsodki, ki jih ima sicer precejšen del slovenskih bralcev do tega, neposredno govorečega študentskega časopisa. Pa tudi revije smo, kot pravi urednik, skriti v varno zasebnost godrnjamo – brez haska.

Ker se zdi, da se mnogi med nami ločijo od starejših, nepovratno skomproimiranih generacij le po letih (po sprejemanju današnjega sveta in vtapljanju vanj pa prav nič), to lahko postane usodno za nas, ki imamo poleg mnogih prednosti tudi to, da smo lahko zelo gibljiva družba. Ne moremo si namreč privoščiti troh nečistotljivosti in nedotakljivih avtoritet – ne pri Tribuni ne na fakultetah in ne pri raznih študentskih organizacijah. Potrebujemo le sposobne usmerjevalce, ne pa ljudi, ki bi mislili in delali skoraj vse namesto nas. Nismo otoki in marsikaj, kar se dogaja, se nas tiče. Pa vendar dovoljujemo, da se z reševanjem raznih stvarnih in načelnih vprašanj našega vsakdana ubadajo le pogumnejši posamezniki. Če bi mnogi drugi vsaj del svojih sposobnosti vložili v skupne akcije, bi bili prej močno izpostavljeni aktivisti manj izpostavljeni, bolj razbremenjeni (ker se mnogi razdajajo na več strani), vsi skupaj pa bi bili verjetno bolj učinkoviti.

Predvsem pa, tovarišja: berimo Tribuno, poslušajmo Študenta, prebirajmo pisanje in imejmo odprte oči in ušesa tudi tam, kjer ne gre le za naš ljubi kruhek. Sam si je kriv tisti, ki toži, da ni obveščen in da drugi manipulirajo z njim!

ALENKA BOŽIČ, FF

ENAKE STARTNE OSNOVE

Kritika ekonomistov, da brez izenačevanja startnih osnov človeka v socializmu u radikalnejša akcija Zveze komunistov ni mogoča, je samo v tehničnem terminu izražena zahteva po ponovni razdelitvi socialne moči. To pa se da doseči bolj ali manj samo z ukinitvijo tistih delov naše skupne prakse, ki avtomatično rojeva jo neprogramirane razlike.

Zahteva po enakih startnih osnovah je precej podobna tisti ideološki varianti zgodnjega kapitalizma, ki je hotel dokazati, da se vsi ljudje rojevajo enaki (da so ob rojstvu neizpisana tabla). Vizija s preteklostjo neobremenjenih ljudi ni samo ekonomska nujna nastajajočega kapitalizma, pač pa v množično zavest vključena utopija nerazredne družbe. Po izvedenih političnih revolucijah se je pokazalo, da kapitalizem ne uresničuje zahtev, postavljenih v splošnem gibanju za emancipacijo človeka — privatnika. Pojav in razvoj delavskega gibanja samo dokazujeta dejstvo, da je kapitalistični način proizvodnje ustoličil novo obliko alienacije in da je zgodovinski nosilec nadaljnjega boja za osvoboditev človeka tisti sloj, ki se je znašel v objektivizirani razlaščenosti — proletariatu.

Socialistična enakost (problem enakosti je —ena-kost—, je zgrajena na tezi, da je vsak človek družben, da pripada družbi. Ne sme mu biti glede moči predsojen o. V svet stopa skozi institucije, ki ga ne smejo kvalificirati kot orodje nekega njemu tujega interesa. Kulturne institucije, ki ga svetu posredujejo, morajo biti po družbljene. Na obstoj tradicionalnih družbenih (kulturnih) institucij se v socialistični utopiji veže cel kup pogojev:

1. Družina ne sme biti oblikovana tako, da bo otroka uporabila kot orodje s svojega obstoja — naj ji bo zagotovljeno vzgajanje otrok kot avtonomnih celot, ne pa da so že na začetku obremenjeni s služenjem odraslemu svetu. Industrijski proletariatu je že na začetku svojega boja intuitivno začutil, da je ena bistvenih p ostavk njegovega boja izločanje otrok iz ekonomske konkurence odraslih (glej u strezna mesta v Kapitalu). Toda ta boj se ni zaključil z ukinitvijo proizvodnega izkoriščanja, saj so bila s tem izločena evidentna mesta ekonomskega izkoriščanja. Toda v tradiciji je ostala avtoritarna družina, ki ji nasprotuje edino dejstvo, da je vmes še svet, „ki otroke skusi, starše pa pokori“. Neracionalizirana so torej ostala vsa prikrita jedra ekonomske podrejenosti (izkoriščanosti) otroka po človeku u.

2. Generacijska odtujitev je institucionalizirana. Človek je najprej otrok, nato uveljavljajoči se mladeč, zatem konformni in odgovorni ustvarjalec ter na koncu sebe osmišljujoči starel. Konformna in afirmativna dejavnost tekmujočih karier je povezana z nasilnostjo in nekompromisnostjo eksistenčnega interesa.

3. Toda generacijska odtujitev od družbe (če otrok služi, je najbrž odtujen, ni pri sebi, je nepodružbljen) ni osnovna. Determinira jo slojna odtujenost, če gledamo položaj posameznika v razponu dodeljene mu socialne moči. Nižji sloji (me rilo je stopnja soudeležbe pri odločanju o skupnih zadevah) so veliko bolj oddaljeni od tako imenovanih vertikalnih kanalov družbene mobilnosti kot pa višji. Po t navzgor je povezana z veliko večjim rizikom, zato je pot do moči veliko bolj pr edrzna in brezkompromisna. Tak uspešnež je dosti bolj obremenjen s prejšnjim okoljem, bistvo njegovega napredovanja ni v njegovi rasti, pač pa v rasti njegove prejšnje okolice. Po vsem svetu tako nastajajo generacije frustriranih revolucionarjev, ki morajo reševati svet. Bolj ko je družba nedemokratska, več je odvisno o d posameznika, od njegove nenadomestljivosti.

4. Slojna različnost se najvidneje pokaže v političnem sistemu. Njegova osno vna funkcija je v organizirani participaciji vseh družbenih slojev v kreiranju obla stnih odločitev, hkrati pa zagotavlja hegemonijo enega sloja (razredno oblast). O rganizirana participacija pomeni v taki hegemoniji kanaliziranje pritiska nižjih slojev (marginalnih slojev, socialne manjšine) v navidezne, psevdodemokratske oblike odločanja.

V razpravah o socialni diferenciaciji so bili opredeljeni „naravni“ in „družbe ni“ viri nastajajočih oblik. „Naravni“ bi lahko imenovali tudi subjektivni, ker so opredeljeni kot neenako razporejene življenjske moči, „družbeni“ pa sovpadajo z objektiviziranimi. Tako poimenovanje ni brez smisla; povezuje se namreč s pro cesom družbenega razvoja in pri tem kaže na možne rešitve. Da so viri objektivizirani, pomeni, da je posameznik, dan v take razmere, sam sebi prepuščen izbiri med vključevanjem v družbo kot neenakopraven član, da sprejme vse oblike fru stracij, ki v takem primeru nastopijo, kot normalne, lahko pa izstopi, dvigne nee nakopravnost na politično raven.

V marksistični politični ekonomiji je jasno označen odnos dela in postvarjen ega dela. Kapital so objektivizirani odnosi, do katerega ima vsako novo ustvarjan je vrednosti odnos delovne sile. Kapital rojeva kapitaliste, to je družbeno funkcij o razpolaganja z opredmetenim delom. Toda s stališča kapitalizacije je okrog ka pitala zbrana strukturirana množica kot delovno ljudstvo, kar se v konstituiranju

družbe kaže kot obdobje liberalizma. V njem je odnos med kapitalom in delom neizdiferenciran, vse to pa vpliva na ideologijo in druge nadtvorbe. Liberalizem je prehod do kapitala, v katerem se opazno razmeji proces objektivizacije (pos tvarjanja) dela in proces posedovanja lete. Posedovanje tistega, kar pripada druž bi v celoti, omogoča parcialnim interesom, da se konstituirajo kot družbeni.

Celice družbenega procesa v obdobju liberalizma izgubljajo jasnost. S tem se razblinjajo tudi marksistične opredelitve, ki se morajo vedno znova potrjevati ko t praksa. Tako se dogaja tudi pojmu delovne sile; nadomeščajo ga dogodek, plač a, delovni človek, samoupravljelec, neposredni proizvajalec, potrošnik, avtentični i interes. Bolj ali manj jasno se to pokaže takrat, ko nekdo odide v tujino, da bi s vojo „delovno silo“ prodal za določen čas in se potem vrnil domov, obogaten z možnostjo za vključitev v napore srednjega razreda. V smislu takega zamegljevan ja je tudi sindikalna politika omejena. Sistem zahteva od njih, naj strokovno ugo tavlja višino življenjskih stroškov, da bi jih potem vračunal v ukrepe socialne p olitike. Pri tem pa pozablja na visoko stopnjo entropije: iluzorno je namreč prič akovati, da bo denar teklen iz panog, ki so visoko kapitalne, v tiste, ki prinašajo n izke profite. Profit je konstituens kapitala, ki pa se ne vda brez boja. Proti kapi talu, ki je oblast prevzel politično (birokracija je le vmesni člen, v bistvu temelji na interesih kapitala, ker se vzajemno omogočata; tako je njun konflikt samo na videzen in kratkoročen — pogledimo samo slovenske razmere), se ne moremo bor iti nepolitično. Profit se pokaže v sferi delitve, njegovi lastniki pa so politični su bjekti, saj si le tako lahko zagotavljajo kapitalizacijo profita. Tak proces omogo ča trend, da se družbena lastnina (deklarirana) spušča na raven grupne lastnine, kar je opazno v obnašanju podjetij. Toda naj to nikogar ne navede na misel, da j e institucija družbene lastnine zaradi tega neuresničljiva. Je le z realnostjo posre dovana utopija, h kateri težimo.

V kapitalistični proizvodnji se opredmeteno delo kaže v obliki kapitala z nju nimi posledicami v političnem sistemu. Če naj se v socialistični revoluciji izvede prehod na družbeno lastnino, pa se opredmeteno delo pojavlja kot kapital, je to znak, da je treba tako revolucijo revolucionirati, ne pa da se ta nujnost odlaga z oblikami kapitalizacije dohodka. Participacija v minulem delu lahko pomeni dvo je: delavcu vračamo tisto, kar mu je bilo v nenormalnih okoliščinah odtrgano od normalno plačane reprodukcije delovne sile; lahko pa pomeni to, da odloča o dr užbeni lastnini — o opredmetenem delu (čeprav z malim kosom) kot o lastnini, namenjeni v kapitalizacijo, kar pomeni uveljavljanje privatniškega, ne pa parcialn ega odnosa. Če moremo zadostiti parcialnemu interesu samo prek ustanove priv atne lastnine, je to dokaz, da smo stopili nazaj. Kajti nemogoče je, da bi se vsi sp remenili v posestnike kapitala.

Tu se torej vračamo k družbenosti. Kapital v svoji osnovi zahteva privatizacij o delovne sile. To v političnih posledicah privede do: a) socialne osvoboditve (p ravica do lastnine nad kapitalom je v rokah grupe ali posameznika, neenake prav ice do šolanja itd.), b) do politične nesvobode. Politična nesvoboda se pojavlja p redvsem kot nemoč posameznika, ki si mora v tekmi za življenje in smrt zagotov iti svoj obstoj. Ne sme se organizirati, ne sme vladati, ne sme imeti politične stra nke. Te težnje so se obdržale še naprej skozi ves zgodovinski boj proletariata s k apitalom. Uveljavljena pravica do štrajka je pomenila ilegaliziranje štrajka, ker so takoj vse oblike organiziranja upora prišle pod prisilo in kontrolo vladajočega a parata. Izsiljene pravice niso več pravice, ampak popuščanje kapitala, ki jih lahk o vedno znova ukine v imenu države in svoje moči.

Socializem ne ukinja opredmetenega dela. Je le stopnja zgodovinskega razvoj a, na kateri se tudi delovna sila drugače formira kot v kapitalizmu, ko se osvoba ja do suženjstva. Kapital zahteva nemočne posameznike, ki so prisiljeni prodajat i delovno silo. Socializem ne ukinja nujnosti dela, ne, nujnost dela ga konstituir a. Toda to ni odnos kapital — delovna sila, ampak odnos družbena lastnina — de lovna sila. Socializacija delovne sile pomeni, da je posameznik priznan kot nosi lec delovne sile v svoji celovitosti. Pred njim ni zapore oblasti, zato sta izobrazb a, socialno varstvo delo njegove neodtujljive pravice. Kdor mu to krati, mu krati s pozicije oblasti. Taka oblast zanj ne more biti več njegova oblast nad samim se boj (torej podružbljena), zato se ji mora upreti. Stavka v socializmu torej ni nes misel, da nekdo stavka proti sebi: je le stavka proti oblasti, ki ga hkrati kot druž beno bitje.

V socializmu smo do opredmetenega dela vsi v odnosu delovne sile. Samo ta ko je mogoča transformacija kapitala v družbeno lastnino. Samo v tem smislu je mogoče razumeti nagrajevanje po delu kot socialistično prvino. Takoj ko se del ovna sila obremeni s privatnim razpolaganjem z družbeno lastnino, pa prihaja do izkoriščanja.

m. pungartnik

Fotografije so s študentskega kulturnega maratona, 8. 1. 1972

SOCIALNI PROJEKT TRIBUNE

Odnos med socialistično in meščansko revolucijo

Razgovor z dr. Milanom Kangrgo, prof. na zagrebški filozofski fakulteti, in urednikom filozofske revije „Praxis“

... meščanska družba se kaže kot družba brez prihodnosti kot substancionalne smiselnosti. Na njenih bistvenih predpostavkah ne more biti nič drugače, kot je, tu nam nobene reforme in popravki ne morejo pomagati prodreti tega začaranega kroga samoreproduciranja na nivoju (lahko rečemo tudi: na vedno višjem nivoju) zadovoljevanja potreb. Ta svet nosi svojo usodo v samem sebi, v svojem lastnem odkrilju, v svojih lastnih predpostavkah: njegova usoda je razprostrti se, izpolniti in dovršiti do zadnjih možnosti v globalnem planu, kot danes čisto jasno to kažejo in potrjujejo vse obstoječe razvite in nerazvite družbe. Ta svet nas vodi n ravno do svojih lastnih meja.

Tu se postavlja vprašanje: Ali je to naša usoda? Kako bomo dobili in izbrili to, kar temu svetu, da bi bil tak, kot je, nujno manjka — njegovo zgodovinskost? Kaj tu socializem pomeni? Politični prevrat? Socialni prevrat? Demokratizacija družbenega življenja? Samoupravljanje kot nov politični sistem? Višji standard? Izboljšanje življenjskih pogojev za vsakega posameznika? Več materialnih sredstev za zadovoljevanje človekovih potreb? Višjo stopnjo proizvodnih sil? Enakost, toda v čem? Enakopravnost? Pravno varnost? Svobodo mišljenja? itd. Vse to so zares velike naloge za vsako družbo, narod in skupnost, ki zgodovinsko stajajo z deficitom na svojem lastnem meščanskem temelju, — naloge, ki so v skladu z osnovnimi parolami, ki jih je proklamirala meščanska revolucija, ki je tudi odprla ta svet, v katerem živimo. Vsekakor je tu dovolj dela za vse nas, pa tudi za nove generacije, ki bodo prišle. Vprašanje je pravzaprav, ali je to in prav to — naloga socializma? Ali pa je to še zmeraj izpolnjevanje našega nedokončanega meščanskega dela? Nekaj je vendarle gotovo: tukaj in v tem ne sme biti varanja in samoprevara. Ker bi šlo sicer za usodno in daljnosežno, prav zgodovinsko — epohalno za blodo. ... (Dr. M. KANGRGA, RAZMIŠLJA O ETICI.)

TRIBUNA: Tov. Kangrga, vaš članek „Fenomenologija ideološko-političnega na stopanju jugoslovanskega srednjega razreda je prvi sistematičnejši poskus opredelitve ideologije „kontrarazreda“ (dr. Šušar) jugoslovanskemu delavskemu razredu. Članek je jugoslovanskim apologetom razbil teorijo o „delovnem ljudstvu“, politični birokraciji pa otežil manipuliranje z delavskim razredom kot „edinim razredom v naši družbi“. Nekateri slovenski filozofi in sociologi trdijo — deloma na podlagi empiričnih raziskav, da v naši družbi realno ni mogoče govoriti o razredih, ampak kvečjemu o slojih, grupacijah, jedrih ipd. Kaj mislite o tem stališču?

KANGRGA: Dejstvo, da nekateri naši sociologi, filozofi, ekonomisti idr. ne govirijo (ali ne želijo govoriti) o razredih, je mogoče razumeti tudi samo kot razredno vprašanje (ki spada v problem ideologije kakor jo je opredelil ravno Marx). Kaj drugega pa je socialna diferenciacija, o kateri se na podlagi empiričnih raziskovanj vse več govori in piše, če ni razredna diferenciacija? Ne gre samo za to, da imamo razpon plač od 60.000 pa do čez milijon Sdin, ampak razen tega — in to je socialno vprašanje — v obstoječem sistemu obstaja možnost (brez vsake, kje šel e delavske kontrole!) najrazličnejših špekulacij, tatvin, goljufij, ropanj a družbene lastnine, podkupovanja, korupcije, bogatenja na vse strani, razprodaje interesov naših podjetij in celotne države v transakcijah z i nozemskimi partnerji itd. Kako je mogoče, da pri nas nekdo (kako je pridobil tolikšna sredstva, morda z delom?) gradi vile in vikende, ki stanejo sto do dvesto milijonov dinarjev? Kako je to „socialno stratifikacija“ mogoče razumeti drugače kakor kot razredno vprašanje, če upoštevamo še trdovratne boje za oblast, položaje, privilegije, obstoj finančne oligarhije, ki diktira bistvene tokove razvoja naše ekonomije v smeri povsem jasno izraženega „kapitalskega odnosa“? A ta kapitalski odnos seveda ni nič drugega kot kapitalistični odnos.

TRIBUNA: Kaj je po vašem mnenju omogočilo, da se je naša družba organizirala in da deluje, tako kot ste pravkar povedali, in kaj tako stanje še naprej omogoča?

KANGRGA: Naši narodi so pod vodstvom KPJ izvedli revolucijo, ki je v sebi nosila bistvene elemente socialistične revolucije. Vendar so te socialistične elemente izrinile družbene sile (birokracija, tehnokracija, srednji razred), ki po svojem ekonomskem, socialnem in političnem in pa seveda kulturnem in idejnem interesu stojijo na nasprotnih razrednih pozicijah kot faktični (neposredni) in zgodovinski interes delavskega razreda. S tem je postavljen pod vprašaj sam naš socializem, saj še vedno ni prišlo do bistvene, temeljne spremembe osnovnega socialnega odnosa, v kateri pa bi ravno delavski razred moral biti dominantna sila naše družbe (a tisti, ki bi bili prvi poklicani, da bi tu kaj napravili, nenehno samo ponavljajo, kako bi moralo biti!). Vendar socializem ne nastaja sam od sebe, mehanično, zanj se je treba boriti, drugače ostaja gola fraza za najnavadnejše manipulacije.

Kadar se v Zvezi komunistov (kakor se je zgodilo na Hrvaškem) lahko pojavi ocena, da so protisocialistične sile (nacionalisti idr.) „ukradle“ njene parole in da so se jih posluževali v svojem boju, tedaj nekaj ni v redu v njenih vrstah in pri njenem vodstvu. Kako se kaj takega splah lahko dogodi? Katere in kakšne so potem te parole? Je potem meščan (ali nacionalist) komunist in komunist meščan? Tisti, ki je na nasprotnih, torej meščanskih pozicijah, ne more osvojiti „ukrasti“ komunističnih parol, drugače bi delavski razred imel iste interese kot meščanski (srednji) razred. Kako bi npr. meščan mogel „ukrasti“ parolo o ekspropriaciji ekspropriatorjev? Da bi z ekspropriacijo (razlastitvijo) razlastil samega sebe? Katere in kakšne parole ima in kakšne naloge si torej zastavlja Zveza komunistov?

TRIBUNA: Pisali ste o tem, da se pri nas med socialistično revolucijo dogaja tudi meščanska, politična revolucija. Kakšen je njun medsebojni odnos?

KANGRGA: Mogoče je reči: kadar socialistična revolucija ni in če ni konsekvantno na delu ali pa stagnira na katerem koli področju družbe

nega življenja), tedaj se manifestira meščanska revolucija in vsi njeni elementi. Naša težava je v tem, ker smo startali (zgodovinsko gledano) z deficitom na doseženi stopnji meščanske demokracije, ekonomske razvitosti dežele v celoti in splošnega kulturnega nivoja sploh (posebno še v nekaterih okoljih), in moramo vse to nadoknaditi zdaj v borbi za socialistične družbeno ekonomske odnose. Iz teh težav se je rodila (oportunistična ali celo kapitulantska in desperatorska) teza in z njo povezana praksa, da bi bilo bolje pustiti socializem za „boljše čase“ ali ob strani, dokler ne ustvarimo dovolj močne (meščansko-kapitalistične) materialne baze. Tisti, ki to žele ali na razne načine izvajajo v praksi, se pri tem poslužujejo mistifikacij, ker tudi naprej govorijo o socializmu, a v praksi delajo ono prvo. Tak „dvojni“ ali „dvojspolni“ socializem nam ni potreben, ker mistificira realne odnose, sile, smer gibanja, ideje, jasnost same stvari itd. Tako na eni strani trdimo, da v socializmu ne sme biti govora o kapitalu, a na drugi strani na ves glas kričimo, da nam kapitala manjka in ga tudi za vsako ceno želimo uvoziti. Kakor da je kapital nekak „kos“ materialne dobrine! Sedaj poteka pri vas v Sloveniji diskusija o delničarstvu, ki ga želijo prav tako naivno prikazati kot „socialistično“ itd., kot da ne bi nosilo s seboj nobenih drugih socialnih reperijskij! A Marx je jasno pokazal (in tu je jedro njegove znanosti), da je kapital pravzaprav družbenoekonomski odnos (lastninski odnos). In tam, kjer je na oblasti kapital, nujno obstaja in deluje tudi kapitalist. Mi pa to preskakujemo, kakor da se nas ne bi tikalo. To pomeni, da nam gre za kapitalski odnos, ki zagotavlja in podaljšuje vek meščansko-kapitalističnega sveta dela, blaga, denarja, kapitala kot specifičnega družbenega odnosa. To ni pot ukinjanja vsega tega. Rešitev ni v izbiri med birokratizmom in tehnokratizmom, kar je v bistvu ena in ista vladavina nad delavskim razredom v njegovem imenu. Rešitev je samo v izvajanju samoupravljanja v praksi z realno dominacijo delavskega razreda.

TRIBUNA: Kakšno vlogo pripisujete pri tem študentskem gibanju in jugoslovanski levičnici sploh?

KANGRGA: Kar se tiče levice, se pri nas dogaja čudna stvar! Že sam pojem je proskribiran in politično oficialno sumljiv. Ne vem, če boste v kateremkoli partijskem dokumentu našli, da se ZK deklarira kot levo gibanje (kar ima precej daljšo zgodovino in je obremenjeno s stalinističnimi nominacijami „levega“ in „desnega“). To bi bilo treba ponovno dobro premisliti. Kajti Zveza komunistov je levo gibanje! V socializmu kot še vedno razredni družbi ZK po svojih idejah in po svoji glavni usmeritvi ni centrumaško neopredeljena, ni desna, ampak predstavnica vseh levih, torej progresivnih sil družbenega razvoja v brezrazredno družbo. Tu ne bi smelo biti napak in nesporazumov, ker se kakor smo videli iz najnovejših dogodkov pri nas, in posebno na Hrvaškem — taki „nesporazumi in „napake“ drago plačujejo!

Vse to se nanaša tudi na študente in na tkim. „študentsko gibanje“. Kot levo se mora boriti za samoupravni socializem, vse drugo ga vodi na meščanske pozicije, nasprotno interesom delavskega razreda, ali v konzervativizem in reakcionarstvo.

pripravila: v. zalar, f. adam

STALIŠČE IO SŠ LVZ O ZADNJIH DOGODKIH V SR HRVATSKI

IO SŠ LVZ ocenjuje, da je bila 21. seja ZK Jugoslavije nujna za reševanje nekaterih temeljnih problemov glede odgovornosti komunistov pri družbeno političnem dogajanju.

Ljubljanski študentje smo že prej opozarjali na nevarnosti, ki jih po vzročja ekstremni nacionalizem, kar pa žal pri nekaterih najodgovornejših subjektih jugoslovanskega družbenega življenja ni dobilo potrebne ga odziva.

Tako kot vsem drugim smo tudi hrvaškim kolegom vselej odkrito in argumentirano povedali, s katerimi njihovimi postopki in stališči se ne moremo strinjati. Naša kritika je bila načelna in diferencirana, in tako ne moremo molčati ob tem, ko argumente in načelni politični boj za menjuje represija kot politična metoda.

Ne moremo pristati na različno tretiranje soodgovornih oseb za nas talo situacijo, zato opozarjamo na bistveno razliko med častnim umikom in kazenskim progonom.

Menimo, da bodo kazenski pregoni in politični procesi prej okrepili šovinistične težnje, kot prispevali k odpravi objektivnih družbeno političnih in ekonomskih vzrokov.

IO SŠ LVZ se zavezuje, da bo med ljubljanskimi študenti organiziral razpravo o družbeno politični situaciji v SFRJ, po kateri bomo sprejeli celovitejšo oceno, obenem pa bomo zahtevali sklic seje predsedstva ZŠJ. Ne moremo pa si predstavljati te seje brez legitimnih predstavnikov študentov Hrvatske.

PRIPIS

Stališča IO SŠ LVZ je podprl IO ZŠ PK; zaradi sorodnosti obeh stališč objavljamo tekst samo enega.

IZJAVA FO SŠ FF OB ZADNJIH POLITIČNIH DOGODKIH V JUGOSLAVIJI

FO SŠ FF v celoti podpira stališča IO SŠ LVZ o zadnjih dogodkih v SR Hrvatski. Ostro protestiramo proti ravnanju RTV Ljubljana in ča sopisa DELO, ki sta s svojim nepopolnim poročanjem o teh stališčih dezinformirala javnost, kot tudi proti poskusom forumov, ki hočejo ljubljanski študentski organizaciji onemogočiti avtonomno izražanje stališč in ji vsiliti svoje ocene.

V zvezi z 21. sejo ZKJ, govorama tov. Tita na njej z nekaterimi političnimi in administrativnimi ukrepi, ki so temu sledili oziroma so napovedani, pa dodajamo:

- ne moremo se strinjati z izrazito negativnimi ocenami študentskega gibanja v Beogradu 1968 („kontrarevolucionarne težnje“) in s pozivom na obračun s „pobudniki in voditelji znanih študentskih nemirov“ (v Beogradu);

- ne moremo se strinjati z negativnimi ocenami (in poskusi onemogočanja) korčulanske letne šole, kjer se leto za letom zbirajo najboljši predstavniki jugoslovanskega in svetovnega marksizma (Bloch, Marcuse, Goldmann, Mandel...);

- protestiramo proti sklepom nekaterih hrvatskih forumov, da bodo ukinili štipendije vsem tistim študentom, „ki so delovali v nasprotju s programom ZK Hrvatske“.

Ljubljana, 14.12.1971

FO SŠ FF

ILEGALCI, ILEGALCI

Novice o lovu na ilegalce v Zagrebu so znane, nepotrjene pa so vesti, da se je podobno, toda bolj subtilno in prikrito, dogajalo tudi v Ljubljani. Početke zbuja mešana občutja — tudi taka, da se morda vračamo v trpke čase, ko so oči in ušesa UJV segla do zakonske postelje. Misli bi bilo težko oporekati, če ne bi vedeli, da je naša UJV pri svojih akcijah hudo dosledna (pomisli na dosledno skrb za sleherne študentske demonstracije!).

Ker sem torej prepričan, da bo UJV tudi tokrat dosledno ravnala, s e odrekam vsaki zlobni misli. Celo nasprotno; začetek akcije me je navdušil, ker odpira neslutene možnosti.

V drugi fazi (prva naj bi bila odkrivanje ilegalcev) bo UJV (če ne bo usodno zatajila) poiskala vse lastnike sob, ki izkoriščajo povpraševanje in oduševsko izkoriščajo študente. Tudi to tiči razredni sovražnik!

Potem bo v tretji fazi, ko bo točno znano število ilegalcev in izkoriščanih študentov, začela graditi (ob morebitni pomoči JLA) stanovanj za njihove potrebe. Mimogrede bo poleg lahko zgradila še kakšen blok za upokojece z dna.

Akcija bo pokazala, da se UJV korenito spreminja, da se socializira in utira pot zdravemu socializmu. Če pa bo stvar ostala pri prvi fazi, pa bodo žal imeli prav tisti, ki grdo in hudobno mislijo.

Ivan Bernik,

MO, K I G A N I

Kot nadvse dobronamerni član MO bi hotel nekaj povedati.

Da ne bi bil prekratek, najprej nekaj misli o tem, kakšna bi lahko bila študentska dejavnost na internacionalnem (mednarodnem) področju:

1. Velik problem je — vedeti, kaj se danes kje dogaja. Zato naj bi bil a prva resna skrb študenta, ki deluje na tem področju — zbirati informacije (neposredne, neformalne) in jih posredovati množicam (sredstva za to imamo), ki jih ne morejo ali ne smejo dobiti. Na primer: v študentskem krogu obveščanje o tujih študentskih in drugih naprednih gibanjih, o tujih reformah univerz (saj so daleč pred nami) o kulturnih in drugih dogajanjih.

2. Spremljanje domače (uradne, visoke itd.) politike s stališča študentov, in: kritika, obup ali kaj podobnega itd:

KAJ MISLIM:

- o političnih seminarjih (tujih in domačih) — takoj bi bilo treba nehati sodelovati na vseh seminarjih (kajti v večini imajo sumljivo ozadje). Stara resnica je, da je 95% vseh seminarjev politični turizem (na čigav račun). Edina dobra lastnost teh seminarjev je morda — osebni stik (poretok informacij na štiri oči). Zato predlagam — kvečjemu prirejanje internacionalnih (ali domačih) študentskih srečanj. Prvi in edini pogoj: udeleženec naj bo aktiven, angažiran in ustvarjalen; če to ni, ga je treba že prvi dan poslati domov na njegove stroške. Srečanje naj bo brez vnaprejšnjega programa, program naj bo sestavljen na kraju samem (recimo — izmenjava informacij).

- o političnih sejah (doma, v Beogradu itd.) — jih ne potrebujemo, to je zapravljanje časa, sebe, idej — to je previdno topoumljenje (prizadevanje za politično ali kakšno drugo kariero):

- o našem MO: najprej, kar je dobro: edina izjema je delo skupine za slovenske manjšine, pa še to le zaradi osebnosti, ki jo vodi (in pa seveda zaradi posebne strukture dela na tem področju).

Kaj to (MO) je: nedejavnost (govoričenje na sejah, nobenih idej, kadar pa so, „ni časa“ ali kaj, in jih ne uresničimo — nekateri so namreč radi ala gala. Odbor, ki na vseh sejah in sejicah obravnava največji problem — kaj naj bi delal, nima pravice obstajati in trošiti denar), megalomanija (vtikanje nosa povsod), posebno tja, kjer ni treba, delo pa nikjer ustvarjalno ali uspešno), mešetarjenje (npr. reševanje denarnih težav kam je šel denar — z dobičkom od prodaje majic, — to je brajnjevski posel, ni pa nobene afirmacije — kvečjemu slovenskih kompleksov — itd.), visoka politika (pogovarjanje z razno živino, od katere nimamo kaj izvedeti, s katero sesnimamo kaj pogovarjati — rezultati so jasni ne že vnaprej), politični turizem (prijetna stvar, ni kaj reči), spletkarjenje — politično in kar tako (novi sekretarji MO, odnosi z IO, Beogradom itd.), posestvo informacij (vsi nimajo dostopa do vseh informacij!), da o turistih sploh ne govorimo, ipd:

Skratka, kompleksen gnus.

Takega MO ne potrebujemo, ker dela veliko škodo. Grupa študentov, ki so bili v pregretyh študentskih političnih strukturah (ki so samo laboratorij poznejše znane — kakšne kariere) in ki se potika po zasušeni strugi nepremičnosti, naj bo samoumevno uničena.

študentje (in dijaki) — razformirajte MO, in ustanovite — nov center študentske dejavnosti na mednarodnem področju.

božo ogorevc

PRIPRI NEVARNA ŠTUDENTA

Aretirali so ju, ko sta širila letake in gradivo sovražne vsebine

BEOGRAD, 7. januarja (Tanjug) - Varnostni organi v Beogradu so danes aretirali študenta Milana Nikolića in Pavluška Imširovića, ki sta oboje zgrešila kaznivo dejanje po čl. 117 združevanja proti narodu in državi ter kaznivo dejanje po členu 118 kazenskega zakonika - sovražno propagando. Aretirali so ju, ko sta širila letake in drugo gradivo sovražne vsebine.

Med preiskavo so pri obeh obtožencih zaplenili večje količine razne gradiva, katerega vsebina pravi o organiziranem delu sovražne skupine. Ta skupina se je povezovala z nekaterimi organizacijami in ljudmi v tujini.

Kaj iz te Tanjugove novice lahko zvedemo? Bralec, del tako imenovane izsušene javnosti - verjetno takoj pomisli na nevarno protidržavno zaroto, ki jo vodijo nacionalisti, informbirojevci ipd. Toda kritični bralec ne zve skoraj nič. Postavlja vprašanja, na katera ne dobi odgovora: Kakšna je bila ta sovražna vsebina lepakov? Kakšne vrste gradiva je policija našla pri preiskavi? S katerimi organizacijami in ljudmi v tujini sta obtoženca imela zveze?

Mar ni ta informacija ena izmed tistih laži, ki so v našem tisku tako pogoste, pa ne samo v tisku, tudi v delovanju javnih organov - sodišč. Suha Tanjugova novica nas ne more pustiti neprizadete. Milan Nikolić je eden poznanih beograjskih radikalnih marksistov. Spominjamo se njegovega nastopanja na Korčulanski šoli in njegova članka „Razredno in nacionalno“ (Praxis 3/4). Zahtevamo vsaj (dokler sami ne dobimo točnih kontrainformacij) javnost kazenskega postopka proti obema študentoma ter izčrpno in vsebinsko poročanje sredstev javnega obveščanja o tem primeru. Vznemirjeni smo...

uredništvo

Priznanje je „škodljiv“ film

V Delu od 29.12.1971 beremo pod gornjim naslovom:

„V dveh bejrutskih kinematografih so na zahtevo svojetskega veleposlaništva v Libanonu nehali vrteti film „Priznanje“, ki je bil narejen po zapiskih Arthura Londona in prikazuje, kako so tega češkoslovaškega komuniste v obdobju stalinizma preganjali. V sovjetski zahtevi po prepovedi je rečeno, da ta film „škoduje sovjetski ureditvi in lahko spodkoplje dobre stike med Libanom in Sovjetsko zvezo.“ Libanonski notranji minister je sovjetski zahtevi ugodil in film prepovedal.

Film „Priznanje“ je režiral grški režiser Gavras Costa, avtor znanega filma „Z“.

Jugoslaviji se kaj takega ne more pripetiti. Imeli smo slavnostno premiero filma v Zagrebu, na njej je bila tudi Londonova žena, film je bil deležen pozitivnih kritik, za predvajanje v kinematografih pa ga nismo kupili, da ne bi ozlovoljili „velikega brata“. Le tega ne vemo, ali smo bili sami tako „uvidni“ ali pa so nam že takoj po izredni projekciji v Zagrebu sovjetski diplomatje povedali, kako „škodljiv“ je ta film.

E.S.

NIORS znanstveno raziskovalna organizacija, v sodelovanju z Inštitutom „J. Stefana“ in Zvezo raziskovalnih organizacij SR s vabi k sodelovanju vse ljubljanske študente, ki jih zanima znanstveno delo na najrazličnejših področjih in projektih. S tem razširjamo našo akcijo, ki smo jo sprožili že pred meseci in ki je že prinesla prve uspehe (izdajo dveh strokovnih knjig v enem mesecu).

K sodelovanju vabimo:

- študente, ki jih zanima raziskovalno delo na področjih naravoslovni in empiričnih ved, predvsem fizike, kemije, biologije, elektronike, matematike, psihofiziologije itd. . .
- študente, ki jih zanima individualno in kolektivno znanstveno delo na področju humanističnih ved, predvsem filozofije in sociologije

NIORS v Ljubljani sicer trenutno še nima stalnih prostorov, vendar nam je v zadnjem času uspelo urediti nekaj izjemno ugodnih pogojev za znanstveno delo. Preko Inštituta „J. Stefana“ nudimo vso pomoč našim mladim raziskovalcem iz prve skupine: laboratorije, možnost rednega dela na posameznih projektih našega programa ali programa Inštituta, pomoč v obliki mentorstva in sodelovanja s starejšimi raziskovalci. . .

Za člane iz druge skupine pripravljamo organizacijo enotnega kolektivnega sistema dela na temeljnih problemih humanističnih ved, nudimo pa tudi mnogo ugodnosti za individualno delo.

o celotni Jugoslaviji, izredno učinkovito in hitro izdajanje originalnih knjig, razprav, člankov itd. . .

Poleg študentov vabimo k sodelovanju tudi mlajše in starejše znanstvene delavce, ki jim prav tako nudimo nekaj ugodnosti (posebno v zvezi z založniško dejavnostjo), v zameno pa pričakujemo, da nam pomagajo in sodelujejo pri naših organizacijskih in znanstvenih načrtih.

Pišite nam!

NIORS Ljubljana
pp. 574, 61001

SAOPŠTENJE

FOSS-a Filozofskog fakulteta u Beogradu povodom hapšenja studenata Milana Nikolića in Pavluška Imširovića

1. Kao izvršno telo organizacije kojoj uhapšeni student Milan Nikolić pripada, FOSS FF smatra za potrebno da obavesti javnost o nekim njegovim karakteristikama.

Milan Nikolić, apsolvent grupe za sociologiju na Filozofskom fakultetu, poznat je na svojoj grupi kao vredan i ozbiljan student. Po prirodi svojih studija zainteresovan je za društvene probleme, posebno za položaj radničke klase u našem društvu. U radovima Milana Nikolića objavljenim u studentskim listovima i časopisima, pristupa je težnja za naučnom i kritičkom analizom.

2. FOSS FF izražava čuđenje što lice koje nije službeno angažovano u istreživanje iznosi informacije koje bi trebalo da poseduju samo ovlašćena lica. FOSS FF je zabrinut zbog mogućnosti da se činjenice koje bi tek istragom mogle biti utvrđene, koriste na političkim skupovima tako što se političkim skupovima tako što se politički kvalifikuju dela koja sudski još nisu dokazana. Smatramo da se na ovaj način unapred nameće javnosti određeni stav i da se ometa utvrđivanje istine.

3. FOSS FF očekuje da će dobiti zvanična obaveštenja o razlozima hapšenja da bi na osnovu njih mogao da zauzme svoj stav.

ZA FOSS Filozofskog fakulteta
Predsednik
Milan Mladenović

VAJE ZA EKOLOŠKO APOKALIPSO

Človek! Lahko si prvi v tvoji ulici ki bo doživel ekološko uničenje! Zakaj čakati do 1980?!

Ne pusti se presenetiti od bodočnosti!

Že sedaj se pripravljaj za konec civilizacije!

Vadi za apokalipso, tukaj je nekaj navodil:

Začni pripravljati svoj okus in želodec za menu 80. tega leta:

- primešaj detergent vsemu, kar popiješ ali poješ. Že sedaj ga je veliko vseh povsod in še več ga bo v bodoče.
- nauči se prebavljati travo in vse ostale koliko toliko užitne rastline.
- začni pitati svojega psa, mačka papagaja za poglavitne jedi bodočnosti.
- razvij okus za črve in žuželke, Tvoji predniki se niso branili hrane iz pod kamenja.
- vadi lakoto
- pred spanjem popij kozarec industrijskih odpadkov z ledom (ali tonikom).

Upošteвайoč dejstvo, da bo večina pripomočkov in produktov izginila v naslednjih desetih, dvajsetih letih, vam priporočamo ta majhni poskus:

- odklopi plin
- odklopi vodo
- odklopi telefon
- odklopi kurjavo
- odklopi elektriko

usedi se gol na tla in ponavljaj to geslo:

NAPREDEK JE NAŠ NAJVAŽNEJŠI IZDELEK! NAPREDEK JE NAŠ NAJVAŽNEJŠI IZDELEK!!!

In ko se približuje konec, je pravi čas, da začneš kopičiti stvari. Začni kupovati stvari ki bi jih potreboval po Propadu, na kredit - potem se ne bo nihče potrudil izterjati ga!

- ko smo že tu - izmisli si nekaj uporabnega, kar boš počel z denarjem, sedanji namen se mu bo izgubil. Poudarjamo - bo pomanjkanje papirja!
- najdi nove možnosti za uporabo nekaterih v bodoče, neuporabnih stvari - kot elektrika, modrčki, straniščne školjke, alarmi zvonci....
- navadi se čistega telesnega vonja.
- sedaj je čas za trgovino bodočnosti - začni izdelovati loke in puščice iz kamna, naprednejši lahko eksperimentirajo z bronom.
- za tiste, ki so podjetnejši - kupite zemljišče, ampak dajte nekaj denarja na stran za nakup orožja, da boste svojo posest lahko uspešno branili
- pusti kajenje - ali izropaj tobačno tovarno.
- zbiraj uporabne predmete - vžigalice, sponke, sukanec.
- uči se streljati z lokom in puščicami
- pripravi se za modo bodočnosti - ženske se lahko zgledujejo po juna kinjah, filmov groze. Manj izvirni lahko začnejo gojiti dlake po vsi telesu - pomni gola opica jemrila opica!
- gospodinje lahko vadijo pobijanje z gospodinjskimi stroji.

Vsak bi si moral kupiti Taborniški priročnik ali bolje samega tabornika.

TORÉJ V PRIČAKOVANJU BODOČNOSTI - POMNI:

PEHAJ SE ZA BODOČNOST IN PREMIŠLJENI SAMOMOR!

OGLAS

Absolventi, študenti strojništva,
prosim, če mi kdo posodi (proti odškodnini) zapiske predavanj: hidro
mekanika (Kuhelj), toplotni stroji — parne in plinske turbine, parni ba
tni stroji (Černigoj), parni kotli (Andree), tehnične meritve (Poljak).
Pokličite, prosim, tel. 312-749, vsak dan po 15. uri. Vnaprej hvala.
zdravko novotny

Dne 24.XII.71 smo imeli čast prebrati neko resnično informacijo,
ki je informirala, da bosta gospoda šahista iz obeh blokovskih formacij
(nemara simbolično) svoje bojno polje (kockasto belo—črno) postavil
a na slovenski prst na Bledu. Vesoljni svet se čudi: Fisher Spaski se bos
ta dajala, da bo veselje vseh šahirajočih in kalkilirajočih vse naokrog
ogrevalno prehlajeno svetovno atmosfero. Ta spektakel bo s svojim dev
iznim kapitalom uvozila Ljubljanska banka. Koliko je ta velespoštovan
a institucija našega gospodarskega življenja vložila v posel, do centa to
čno ne vemo, vemo le, da so se ponudbe za organizacijo gibale od pet
deset do dvesto tisoč dolarjev.

Na zdravje

dr. štrajn

Po tem se lahko samo vprašamo, kje je bila taista Ljubljanska bank
a, ko so se občani trudili in prispevali samoprispevek za vrtnice in podo
bne nepotrebne reči—koga razen navadnih občanov danes zanimajo š
e take ustanove: imejte svetovne dvoboje, in vaše skrbi bodo rešene;
obmite se na vašega najboljšega svetovalca — Ljubljansko banko!!!

OGLAS

(zdi se, da) Uredništvo in uprava Tribune nujno potrebujeata svojega
stalnega odvetnika (pravnega svetovalca).

Nudimo: stalno zaposlitev na relaciji Tribuna — sodišče (dinamič
en in zanimiv posel, možnost strokovnega izpopolnjeva
nja, stik z mladimi generacijami).

Želimo: solidno strokovno znanje, dostojen in uglašen nastop (z
aradi sodišča, ne nas), političen posluš, ugledne predni
ke, zveze na pravih mestih, vedeževalske izkušnje, sposo
bnost razpoznavanja pravega od nepravega, neskončno
potrpljenje, neomajen optimizem, avanturisti in ločenci
izključeni!

Cenjene ponudbe pošiljajte na upravo Tribune, tu. (Dokler je še čas).

ZGODBA O KMETU

Star kmet se vrača s košnje po polju, pa pade noč
in se zgubi. Tava in išče pravo pot
do svoje domačije, pa je ne najde.
Bliža se polnoč in kmetič postane
utrujen. Vleže se sredi polja in počiva,
misli pa se mu vračajo k njegovi
kmetiji. Kmalu zaspi. Ko se zjutraj
zbudi, vzame pipec in si odreže kos
klobase. Ko se naje, vzame sekuro
in torbico ter išče naprej. Po
četrtem dnevu mu zmanjka hrane, zato
si odreže kos stegna. Vid in sluh
mu začneta pešati, on pa še vedno
tiči v polju. Deseti dan si speče
še drugo stegno, iz pšenice, ki je
rasla povsod okoli, pa si pridobi
košček kruha. Ker ne more več
hoditi, sedi kar na tleh v žitu in
kriči, da bi ga slišali sosednje
kmetije in bi ga prišli iskat.
Ko ga po dveh mesecih le pridejo
iskat, še komaj diha, tako se je
izmučil. Naložijo ga v majhen voziček
in ga odpeljejo na dom. Doma pripravijo
škaflico iz lepenke, jo napolnijo s
senom, v škaflico pa položijo kmetiča,
da si odpočije od vsega gorja, ki ga
je preстал. Čez nekaj dni se mu zdravje
povrne, le nogi mu nista mogli zopet
pognati, in počasi se začne debeliti.
Nikoli več pa ga niso pustili
kositi na polje.

uroš kalčič

